

## U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcov: 1/ **F.**, trvale bytom O.O., 2/ **J.**, trvale bytom O.O., 3/ **Š.**, trvale bytom O.O., 4/ **J.**, trvale bytom O.O., všetci zast. *JUDr. Petrom Gdovinom*, advokátom so sídlom Mierová č. 4, Humenné, proti žalovanému: **Správa katastra vo Vranove nad Topľou**, so sídlom Kalinčiakova č. 878, P.O.BOX 28, Vranov nad Topľou, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu, o odvolaní žalobcov proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove zo dňa 17. júna 2011, č. k. 1S/95/2010-11, takto

### r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Prešove č. k. 1S/95/2010-11 zo dňa 17. júna 2011 **p o t v r d z u j e**.

Účastníkom právo na náhradu trov odvolacieho konania **nepriznáva**.

### O d ô v o d n e n i e :

#### I.

1. Krajský súd v Prešove napadnutým uznesením zastavil konanie a vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Svoje rozhodnutie zdôvodnil tým, že žalobou napadnuté rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu nemôže byť predmetom preskúmavania súdom.

2. Žalobcovia napadli rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa a rozhodnutie Správy katastra vo Vranove nad Topľou by bolo možné preskúmať len v spojení s rozhodnutím, ktoré by vydal Katastrálny úrad v Prešove ako druhostupňový správny orgán.

Aj keď rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa obsahovalo nesprávne poučenie v tom zmysle, že rozhodnutie o schválení registra je konečné, bolo možné podať odvolanie do troch mesiacov na orgáne, ktorý rozhodnutie vydal.

3. Na námietky žalobcov, že správny orgán ich nesprávne poučil a že nebolo možné sa voči predmetnému rozhodnutiu odvolať, krajský súd uviedol, že aj oneskorené odvolanie je procesným úkonom, ktorý nie je spôsobilý vyvolať právne účinky ako riadne odvolanie, a preto nemá schopnosť zabrániť tomu, aby napadnuté rozhodnutie správneho orgánu nadobudlo právoplatnosť. Z administratívneho spisu ale nevyplýva, že žalobcovia takéto odvolanie podali.

## II.

4. Proti tomuto uzneseniu podali všetci žalobcovia odvolanie prostredníctvom ich právneho zástupcu, pretože podľa ich názoru bolo predmetné uznesenie vydané predčasne, na základe nedostatočne zisteného skutkového stavu, v rozpore so zákonom a vychádzalo z nesprávnych právnych a skutkových záverov.

5. Podľa názoru žalobcov je napadnuté rozhodnutie, vydané Správou katastra vo Vranove nad Topľou o schválení registra, konečné a preskúmateľné súdom. Napadnuté rozhodnutie vydal orgán, ktorý nie je vecne príslušným správnym orgánom a vo veci nebol predložený úplný spisový materiál.

6. Žalobcovia ďalej odkazujú na dôvody odvolania uvedené v odvolaní žalobcu JUDr. R. zo dňa 23.10.2009, ktorý bol v pôvodnom konaní označený ako žalobca v prvom rade. Krajský súd v Prešove ani Najvyšší súd SR sa nezaoberali otázkou, či napadnuté rozhodnutie je vôbec právoplatné.

7. Na doručovanie v konaní o schválení registra obnovenej evidencie pozemkov sa vzťahuje ustanovenie § 24 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“). Správny orgán mal preto s nimi jednať ako s účastníkmi konania, mal im riadne doručiť do vlastných rúk výpisy z návrhu registra, rozhodnutia o ich námietkach proti návrhu registra, ako aj rozhodnutie

o schválení registra - napadnuté rozhodnutie. Keďže im napadnuté rozhodnutie nebolo doručené do vlastných rúk, ako to vyžaduje zákon, nemohla im začať plynúť ani lehota na podanie odvolania proti napadnutému rozhodnutiu. Ak súd dospeje k záveru, že žalobou bolo napadnuté rozhodnutie, ktoré je prvostupňové a z toho dôvodu nemôže byť predmetom preskúmavania súdom, podľa žalobcov, by Najvyšší súd SR mal v odôvodnení uviesť, že napadnuté rozhodnutie ani nenadobudlo právoplatnosť.

8. Na základe uvedeného preto žalobcovia žiadali, aby odvolací súd po preskúmaní odvolania napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie.

### III.

9. Žalovaný vo svojom vyjadrení uviedol, že ako orgán príslušný podľa § 3 ods. 2 zákona č. 180/1995 Z.z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 180/1995 Z.z.), svojim rozhodnutím schválil register obnovennej evidencie niektorých pozemkov a právnych vzťahov k nim. Konanie začal vyvesením oznámenia o jeho začatí v obci na mieste verejne prístupnom. Oznámenie bolo vyvesené do schválenia registra.

10. Schválený register je verejnou listinou a rozhodnutie o schválení je jeho súčasťou. Je to rozsiahly materiál a samotné konanie sa týka stoviek prípadne aj tisícok účastníkov. V tomto prípade ide o 707 účastníkov konania a 1939 riešených parciel určeného operátu. V takomto prípade sa rozhodnutie o schválení registra nedoručuje každému účastníkovi konania o obnove evidencie. Účastník mal možnosť požiadať o doručenie rozhodnutia o schválení registra.

11. Žalovaný ďalej uviedol, že návrh registra uverejnil počas 30 dní na verejné nahliadnutie na obvyklom mieste v obci s poučením o možnosti podať námietky proti spracovanému návrhu registra. Komisia, ktorá bola v obci zriadená na tento účel, doručila každému účastníkovi konania, ktorého miesto trvalého pobytu bolo známe, do vlastných rúk výpis z návrhu registra, pričom neznámych vlastníkov a vlastníčiek, ktorých miesto trvalého pobytu nebolo známe zastupoval Slovenský pozemkový fond alebo Lesy SR š.p.. Účastníci mohli podať písomne námietky proti výpisu z návrhu registra a tie potom posudzovala

komisia, ktorá ich so svojim stanoviskom predložila správne mu orgánu na vydanie rozhodnutia o podaných námietkach.

12. Žalovaný na záver ešte uviedol, že schválený register je verejná listina, na základe ktorej správa katastra zapisuje údaje registra do katastra nehnuteľnosti a že register bol spracovaný v súlade s právnymi a technickými normami platnými v období jeho tvorby.

#### IV.

13. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnuté uznesenie krajského súdu spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu, v medziach odvolacích dôvodov a a jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z) dospel k záveru, že odvolaniu žalobcov nie je možné vyhovieť, a preto napadnuté uznesenie krajského súdu je nutné potvrdiť.

*Podľa § 244 ods. 1 O.s.p. v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.*

*Podľa § 247 ods. 1 O.s.p. v správnom súdnictve prejednávajú sudy na základe žalôb prípady, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu.*

*Podľa § 247 ods. 2 O.s.p. predpokladom postupu súdu podľa druhej hlavy piatej časti OSP (rozhodovanie o žalobách proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov) je, aby pri rozhodnutí správneho orgánu vydaného v správnom konaní išlo o rozhodnutie, ktoré po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa preň pripúšťajú, nadobudlo právoplatnosť (§ 247 ods. 2 OSP).*

*Podľa § 247 ods. 3 O.s.p. môže byť predmetom preskúmania za podmienok ustanovených v odsekoch 1 a 2 aj rozhodnutie, proti ktorému zákon nepripúšťa opravný prostriedok, ak sa stalo právoplatným.*

*Podľa § 250 ods. 1 O.s.p. sú účastníkmi konania žalobca a žalovaný. Súd aj bez návrhu uznesením priberie do konania účastníka správneho konania, ktorého práva a povinnosti by mohli byť zrušením správneho rozhodnutia dotknuté.*

*Podľa § 250 ods. 2 O.s.p. je žalobcom fyzická alebo právnická osoba, ktorá o sebe tvrdí, že ako účastník správneho konania bola rozhodnutím a postupom správneho orgánu ukrátená na svojich právach. Podat' žalobu môže aj fyzická alebo právnická osoba, s ktorou sa v správnom konaní nekonalo ako s účastníkom, hoci sa s ňou ako s účastníkom konať malo.*

*Podľa § 250 ods. 4 O.s.p. pri rozhodnutí správneho orgánu vydaného v správnom konaní je žalovaným správny orgán, ktorý rozhodol v poslednom stupni.*

*Podľa § 250b ods. 1 O.s.p. sa žaloba musí podať do dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia správneho orgánu v poslednom stupni, pokiaľ osobitný zákon neustanovuje inak. Zmeškanie lehoty nemožno odpustiť.*

*Podľa § 250d ods. 3 O.s.p. súd uznesením konanie zastaví, ak sa žaloba podala oneskorene, ak ju podala neoprávnená osoba, ak smeruje proti rozhodnutiu, ktoré nemôže byť predmetom preskúmania súdom, ak žalobca neodstránil vady žaloby, ktorých odstránenie súd nariadil a ktoré bránia vecnému vybaveniu žaloby, alebo ak žalobca nie je zastúpený podľa § 250a alebo ak žaloba bola vzatá späť (§ 250h ods. 2). Odvolanie proti uzneseniu je prípustné.*

14. Zo spisu krajského súdu je zrejmé, že žalobcovia sa žalobou zo dňa 27. októbra 2006 domáhali preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. Z 1655/06, 7054/06 zo dňa 14.9.2006 a žiadali napadnuté rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie. Týmto rozhodnutím Správa katastra vo Vranove nad Topľou podľa § 7 ods. 3 zákona č. 180/1995 Z.z. schválila register obnovej evidencie pozemkov v katastrálnom území O., O.O., okres V., spracovaný zhotoviteľom Ing. F., ktorý tvorí prílohu rozhodnutia a zapísal údaje v zmysle § 7 ods. 5 zákona č. 180/1995 Z.z. do katastra nehnuteľností.

15. Krajský súd v Prešove uznesením č. k. 2S 26/06-83 zo dňa 16. septembra 2009 konanie v časti, ktorou sa domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalobca JUDr. R. zastavil a návrh ostatných žalobcov vylúčil na samostatné konanie, ktoré bolo ďalej vedené pod sp. zn. 1S 95/2010. Najvyšší súd SR toto rozhodnutie krajského súdu svojim rozhodnutím 6Sžo/498/2009 zo dňa 22. júna 2010 potvrdil.

16. Vo veci 1S 95/2010 krajský súd konanie o žalobe voči žalobcom taktiež zastavil, a to podľa § 250d ods. 3 O.s.p. z dôvodu, že žaloba smeruje voči rozhodnutiu, ktoré nemôže byť predmetom preskúmavania súdom, nakoľko žalobcovia napadli rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa a rozhodnutie Správy katastra vo Vranove nad Topľou by bolo možné preskúmať len v spojení s rozhodnutím, ktoré by vydal Katastrálny úrad v Prešove ako druhostupňový správny orgán.

17. Najvyšší súd na prvom mieste zdôrazňuje, že konanie o obnove evidencie niektorých pozemkov a právnych vzťahov k nim upravuje zákon č. 180/1995 Z.z. Podľa § 1 tohto zákona sa v tomto konaní zisťujú dostupné údaje o pozemkoch a právnych vzťahoch k nim a na ich základe sa zostavuje a schvaľuje ROEP. Predmetom obnovovacieho konania sú v zmysle § 2 zákona č. 180/1995 Z.z. pozemky vymedzené plošne vlastníckymi vzťahmi alebo držbou, ktoré nie sú evidované alebo sú evidované neúplne podľa osobitných predpisov v súbore geodetických informácií a v súbore popisných informácií, ak v tomto zákone nie je ustanovené inak.

*Podľa § 3 ods. 2 zák. č. 180/1995 Z.z. v spojení s ustanovením § 16a ods. 3 zákona č. 162/1995 Z.z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (ďalej len „katastrálny zákon“) je na konanie vecne príslušným správnym orgánom Správa katastra Vranov nad Topľou.*

*Podľa § 4 zák. č. 180/1995 Z.z. správny orgán zriaďuje pre každú obec komisiu na obnovu evidencie pozemkov a právnych vzťahov k nim. Konanie sa začína na podnet správneho orgánu, dňom vyvesenia oznámenia správneho orgánu o jeho začatí na vhodnom mieste v obci. V oznámení správny orgán vyzve nájomcov pozemkov alebo iné oprávnené osoby, aby v lehote určenej v oznámení poskytli údaje o pozemkoch v ich užívaní a o právnych vzťahoch k nim, ktoré sú im známe z doterajšieho vyporiadania právnych vzťahov k týmto*

*pozemkom podľa osobitných predpisov. Nájomcom a iným oprávneným osobám sa oznámenie doručí do vlastných rúk. Správny orgán v oznámení uvedie aj poučenie o možnosti podať návrh na potvrdenie nadobudnutia vlastníctva k pozemku vydržaním (§ 5 ods. 3, 4, 5 a § 11 ods. 1 zákona č. 180/1995 Z.z.).*

*Podľa § 7 ods. 1 a 2 zák. č. 180/1995 Z.z. správny orgán uverejní návrh registra počas 30 dní na verejné nahliadnutie na obvyklom mieste v obci (jej časti) spolu s poučením o možnosti podať námietky. Komisia súčasne doručí do vlastných rúk každému účastníkovi, ktorého miesto trvalého pobytu alebo sídlo je známe, výpis z návrhu registra týkajúci sa pozemkov, ktoré sú podľa zistených údajov v jeho vlastníctve alebo v správe spolu s poučením o možnosti podať námietky. Námietky spolu s ich odôvodnením možno podať komisii do 30 dní odo dňa doručenia výpisu z návrhu registra (ak ide o účastníkov, ktorým sa výpis doručuje) alebo od uverejnenia návrhu registra (ak ide o neznámych vlastníkov alebo účastníkov konania, ktorým výpis z návrhu registra nebolo možné doručiť alebo ich pobyt, alebo sídlo nie sú známe). Námietky posúdi komisia po vyžiadaní vyjadrenia toho, koho práva boli námietkou dotknuté a svedecké výpovede osôb oboznámených s miestnymi pomermi a so svojím stanoviskom ich predloží správnemu orgánu na rozhodnutie.*

*Podľa § 7 ods. 3 zák. č. 180/1995 Z.z. toto rozhodnutie je preskúmateľné súdom..*

18. V zmysle ustanovenia § 5 ods. 1 zákona č. 180/1995 Z. z. sa na konanie podľa tohto zákona vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní, ak nie je v tomto zákone ustanovené inak, alebo ak konanie neupravujú osobitné predpisy. Pod všeobecnými predpismi o správnom konaní sa rozumie správny poriadok a osobitným predpisom v zmysle citovaného ustanovenia je katastrálny zákon.

19. Na základe hore uvedených zákonných textov Najvyšší súd ďalej zdôrazňuje ten právny názor, že zákon č. 419/2002 Z.z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 180/1995 Z.z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov (účinný od 01. septembra

2002), ktorým bol novelizovaný zák. č. 180/1995 Z. z., v poslednej vete § 7 ods. 3 výslovne uvádza, že „rozhodnutie o námietkach a o schválení registra je preskúmateľné súdom“.

Z tohto ustanovenia jednoznačne logickým výkladom vyplýva, že o odvolaniach proti rozhodnutiam o námietkach a o odvolaniach proti rozhodnutiam o schválení registra, rozhoduje (od 01. septembra 2002) na prvom stupni príslušná správa katastra a na druhom stupni katastrálny úrad. Až právoplatné rozhodnutie správneho orgánu, ktorý rozhodoval na poslednom stupni, môže byť na základe žaloby preskúmané súdom v rámci správneho súdnictva v konaní o žalobách proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov (podľa druhej hlavy piatej časti O.s.p.). To isté platí aj v prípade rozhodovania o schválení registra.

20. Uvedený právny názor Najvyšší súd zastáva aj z toho dôvodu, že zákonodarca pre povolenie konania o opravnom prostriedku podľa Tretej hlavy Piatej časti Občianskeho súdneho poriadku vyžaduje toto povolenie výslovne (§ 250l ods. 1 O.s.p.) do zákona zakotviť. Obdobné závery platia aj pri vylúčení oprávnenia podať odvolanie, tzn. prelomenia zásady vyčerpania opravných prostriedkov, a následne postupovať v zmysle § 247 ods. 3 O.s.p.

21. Pre súdne konanie je tiež celkom irelevantné, že prvostupňový správny orgán prostredníctvom poučenia inštruoval účastníkov o tom, že rozhodnutie o schválení registra je konečné. Uvedené poučenie nie je tak správnym orgánom koncipované, aby mohlo sugestívnym spôsobom vnútiť žalobcom myšlienku, že iba toto je jediný možný a správny postup. Navyše za situácie, kedy boli žalobcovia zastupovaní advokátom, tzn. osobou s odbornou kvalifikáciou poskytovať kvalifikovanú právnu pomoc osobám, bolo celkom očakávané, že so znalosťou právnej problematiky zvolia zákonnú cestu nápravy.

22. Preto Najvyšší súd musí konštatovať, že žalobou napadnuté rozhodnutie, ktoré vydala Správa katastra Vranov nad Topľou je prvostupňovým rozhodnutím správneho orgánu, voči ktorému je prípustné odvolanie, o ktorom rozhoduje katastrálny úrad ako správny orgán najbližšieho vyššieho stupňa nadriadený správneho orgánu, ktorý napadnuté rozhodnutie vydal (§ 58 ods. 1 správneho poriadku). Toto rozhodnutie teda nie je preskúmateľné v konaní podľa druhej hlavy piatej časti O.s.p., pretože nespĺňa predpoklad uvedený v ustanovení § 247 ods. 2 O.s.p, teda že nejde o rozhodnutie, ktoré po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa preň pripúšťajú, nadobudlo právoplatnosť.



Až právoplatné rozhodnutie o odvolaní vydané katastrálnym úradom je preskúmateľné súdom na základe žaloby.

23. Ako už bolo čiastočne konštatované hore (bod č. 20), odstránenia takého nedostatku sa v danom prípade nemožno dovolávať ani v dôsledku nesprávneho poučenia v rozhodnutí správy katastra o schválení ROEP, pretože účastníci správneho konania mali možnosť v zmysle ustanovenia § 54 ods. 3 Správneho poriadku podať odvolanie v 3 mesačnej lehote, pokiaľ v dôsledku nesprávneho poučenia alebo pre to, že nebol poučený vôbec podali opravný prostriedok po lehote, čo však nevyužili.

24. Na základe vyššie uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodnutie súdu prvého podľa § 219 ods. 1 OSP a § 250ja ods. 3 veta druhá OSP potvrdil.

25. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 OSP s poukazom na § 246c ods. 1 veta prvá OSP a § 250k ods. 1 OSP, keďže žalobcovia v odvolacom konaní úspech nemali a žalovanému v odvolacom konaní trovy nevznikli.

**Poučenie:** Proti tomuto uzneseniu **nie je** prípustný opravný prostriedok (§ 246c ods. 1 veta posledná O.s.p.).

V Bratislave 12. júna 2012

**Ing. JUDr. Miroslav Gavalec PhD., v. r.**  
**predseda senátu**

Za správnosť vyhotovenia:

Ľubica Kavivanovová